

Broj: I-RP-1-26/2011

I-NP-1-34/2011

Datum: 10.08.2011.

Novi Sad

Grad Novi Sad
Komunalna inspekcija
Glavni komunalni inspektor Srđan Jakovljević

Predmet: Preporuka Pokrajinskog ombudsmana

Pokrajinski ombudsman i Pokrajinski zavod za ravnopravnost polova su povodom Međunarodnog dana borbe protiv homofobije i transfobije sprovedeli kampanju pod nazivom Mapiranje grafita mržnje u Novom Sadu, kako bi skrenuli pažnju na zabrinjavajuću rasprostranjenost grafita koji pozivaju na nasilje, linč i diskriminaciju po različitim osnovama, najčešće prema pripadnicima i pripadnicama nacionalnih i verskih zajednica, kao i poruke mržnje prema pripadnicima/ama LGBT populacije.

Tokom kampanje upućen je apel nadležnim inspekcijskim organima i Ministarstvu unutrašnjih poslova, tačnije policijskim upravama, ne samo u Novom Sadu, nego i u celoj Vojvodini, da se ovom ozbiljnom problemu suprotstave na odlučniji način, u skladu sa Ustavom, ratifikovanim međunarodnim ugovorima o ljudskim pravima i Zakonom o zabrani diskriminacije.

U Novom Sadu je mapirano i fotografisano 224 grafita mržnje, pri čemu se više od polovine (56%) odnose na govor mržnje prema LGBT populaciji, što odražava visok nivo homofobije i transfobije u društvu. Preostalih 44% se odnose na grafite mržnje prema građanima na osnovu nacionalne, etničke i religijske pripadnosti, dok se 5% odnosi na druga lična svojstva kao što su pol i invaliditet. Od toga najviše je zastupljena mržnja prema Romima (63%), zatim Albancima (17%), Hrvatima (13%), ali i prema Kinezima (7%). Od ukupnog broja mapiranih grafita čak 35% pozivaju na oduzimanje života. Delovi Novog Sada koji su obuhvaćeni kampanjom bili su: Bistrica, Detelinara, Avijatičarsko naselje, Satelit, Banatić, Rotkvarija, Sajmište, Grbavica, Adamovićevo naselje, Limani 1, 2, 3, 4, kao i područje Podbare i centra Novog Sada. Najveća koncentracija grafita mržnje koji izražavaju homofobiju je primećena u području Banatića, Bistrice, Satelita i Detelinare, a većina ih je nastala u periodu 2009. i 2010. godine, od kada na zidovima Novog Sada nesmetano promovišu mržnju, netoleranciju i diskriminaciju na osnovu ličnih svojstava.

Grafiti mržnje se ne uklanjaju sa javnih površina, mahom na prometnim lokacijama, što dodatno otežava rad na smanjenju zabrinjavajućeg nivoa homofobije i nacionalizma i doprinosi, ne samo širenju atmosfere straha od nasilja, nego i nasilju u svakodnevnom životu, posebno prema osetljivim društvenim grupama. Na taj način se ugrožavaju neka

od osnovnih ljudskih prava, kao što su pravo na život, nepovredivost fizičkog i psihičkog integriteta, pravo na obrazovanje i zdravstvenu zaštitu i dr. Rasprostranjenost diskriminacije i širenje govora mržnje zahtevaju od svih društvenih činilaca, a pre svega državnih organa, da zauzmu jasan i nedvosmislen stav protiv homofobije, govora mržnje i drugih oblika diskriminacije, nasilja i uskraćivanja prava na različitost.

Pokrajinski ombudsman smatra da i organi uprave, odnosno inspekcijski organi mogu da doprinesu sprečavanju širenja govora mržnje, diskriminacije i netolerancije. Polazeći od člana 21 Ustava Republike Srbije (Službeni glasnik RS 83/2006) kojim je zabranjena svaka diskriminacija, člana 2 Zakona o zabrani diskriminacije (Službeni glasnik RS 22/2009), te člana 11 istog Zakona kojim je zabranjeno izražavanje ideja, informacija i mišljenja kojima se podstiče diskriminacija, mržnja ili nasilje protiv lica ili grupe lica zbog njihovog ličnog svojstva, u javnim glasilima i drugim publikacijama, na skupovima i mestima dostupnim javnosti, ispisivanjem i prikazivanjem poruka ili simbola i na drugi nači, Pokrajinski ombudsman upućuje

PREPORUKU

Gradska komunalna inspekcija, u skladu sa svojim nadležnostima zaštite komunalnih objekata i javnih površina, ukloniće postojeće grafite i natpise sa porukama mržnje sa svih objekata institucija, ustanova i objekata u vlasništvu Grada.

Gradska komunalna inspekcija će pokrenuti postupak za uklanjanje grafita i natpisa koji sadrže poruke mržnje i na onim objektima koji su u privatnom vlasništvu.

Gradska komunalna inspekcija će Pokrajinskog ombudsmana izvestiti o načinu primenjivanja preporuke u roku od 15 dana od dana prijema.

Prilog: Mapa grafita nacionalističkog sadržaja i poruka mržnje prema LGBT populaciji u Novom Sadu prikupljenih tokom aprila i maja 2011. godine.

S poštovanjem,

ZAMENICE POKRAJINSKOG OMBUDSMANA

Danica Todorov

Eva Vukašinović